

**DET NASJONALE
STATSADVOKATEMBETET**

Justisdepartementet

DERES REF.:

Deres ref.20/3159 ES AØL

VÅR REF.:

Vår ref.2020/546-6

DATO:

12.10.2020

HØRING – Kriminalisering av deltakelse i og rekruttering til kriminelle grupper

I Innledning

Det nasjonale statsadvokatembetet (NAST) støtter forslaget om kriminalisering av deltakelse i kriminelle gjenger. Vi har imidlertid merknader til selve lovforslaget.

Det er for eksempel slik NAST ser det helt nødvendig for straffebestemmelsens anvendelse og effektivitet at strafferammen er minst 6 års fengsel. Rådets forslag på 3 år er for lavt.

NAST er det eneste statsadvokatembete som har erfaring med irtteføring etter en deltakerbestemmelse henholdsvis strl. § 136 a. Erfaringen er at etterforskningen vil være forholdsvis omfattende og at hovedforhandlingen tar ca. 3 uker. Det er derfor helt nødvendig at politidistriktene setter av tilstrekkelig med ressurser til både skjult og åpen etterforskning. Det er også viktig at bestemmelsen får en tilstrekkelig tvangsmiddelpakke til å foreta særlig den skjulte etterforskningen. Tvangsmiddeladgangen knyttet til strl. § 136 a kan her tjene som et utgangspunkt. Rådet drøfter ikke tvangsmiddel adgang i sin utredning, de har avgrenset mot det.

Bekjempelse av gjengkriminelle krever en bred tilnærming. NAST ser på kriminalisering av deltakere og rekruttering som et nyttig verktøy i en slik tilnærming.

II Utformingen av straffebestemmelsen

NAST støtter forslag 1 (flertallets forslag). Vi anser dette som mer praktisk og effektivt kontra forslag 2.

Forslag til ny § 199 første ledd

NAST er enig i utformingen og enige i de eksemplene som er listet opp under punkt 15.3.3. Det vises også til merknadene i punkt 18.2 og 21.1.2 som vi slutter oss til.

Det er videre viktig at det ikke stilles noe krav til formel tilslutning eller medlemskap for å være deltaker jf. punkt 16.3.2r. Det er heller ikke noe vilkår at den aktuelle deltaker har fått aksept fra de andre i gruppen jf. punkt 16.3.3.

Vi er videre enige i at forsøk på deltakelse og rekruttering rammes.

Rekruttering og deltakelse i konkurrans. Litt uklart om rådets forslag åpner for dette. NAST er av den oppfatning at deltakelse og rekruttering må kunne anvendes i konkurrans som for § 136 a.

Forslag til ny § 199 andre ledd

NAST støtter forslaget til utforming av andre ledd.

Forslag til ny § 199 tredje ledd

NAST er enig i de momentene rådet viser til i vurderingen av om sammenslutningen er "organisert". Det eneste vi vil påpeke her er at momentet om gruppen "har "eierskap" over bydeler eller bestemte geografiske områder" bør stå meget sentralt i vurderingen av om de er å anse som organisert. Derfor bør dette momentet kanskje løftes enda mer frem i forarbeidene enn slik det nå står i punkt 18.2.3 og 21.1.2.

III Strafferammen

NAST ser det som helt nødvendig at strafferammen settes til 6 år og ikke bare 3 år som i rådets forslag. Seks års strafferamme er i norsk strafferett en helt middels ramme. Den er hverken høy eller lav.

Hvis strafferammen blir tre år vil det være så lavt at få politiorgan vil ta det tidsmessige og ressursmessige løftet for å etterforske og iretteføre disse sakene. Det vil for eksempel i praksis være umulig å holde personer i varetekt til rettskraftig dom på grunn av fare for oversoning.

Seks års ramme vil også i langt større grad kunne avspeile den ganske vide variasjon mellom de enkelte tilfeller som må påregnes. For overtredelser av strl. § 136 a og tidligere § 147 d har straffeutmålingspraksis variert fra ca. seks måneder til 9 år (konkurrans). Det er riktig at terrorsakene i § 136 a normalt vil anses som mer alvorlig, men det vil også forekomme tilfeller etter ny strl. § 199 som er mer alvorlig enn flere av de tilfellene som rammes av § 136 a.

Med vennlig hilsen

Jan F. Glent

Embetsleder